

GIORGOS PANAGI

A csábító

A szexuális forradalom első időszaka Philippe szerint az egyetlen eredeti dolog a világon. (...) Nostalgáival gondolt vissza azokra az évekre. Tapasztalatlan volt, és tele készletessel, mint a többi fiatal fiú. A lányok visszafogottabbak voltak. Mindig kissé riadtan érkeztek a randevúra, fejük még tele volt a régi előítéletekkel, ösztöneik viszont teljes készületségben álltak, és ami ebből az ellentmondásból következett, az az öröklött szerénység és a csalódottság ízletes keveréke volt bennük, mint akiket immár meggyőztek róla, hogy joguk van mindent kipróbálni. Természetesen úgy szerettek, mint minden tinédzser: ügyetlenül, sután, és némi büntudattal. Mint-hogy azonban két korszak határán érezhették magukat, ez a viselkedésük nem is közönségesnek, inkább természetesnek hatott, és paradox módon gazdagodott valamivel: minden közönségesség elfogadható lett, mert eredeti volt, a túlzott buzgalmat inkább a szenvedélynek, semmint a tapasztalatlanságnak tulajdonítottuk, a merész viselkedés az izgalmi állapoton túl arról árulkodott, hogy a szerelmesek az új idők eljövételében bízva a lehető leghamarabb szeretnének elszakadni a régi világtól.

Philippe fejben életének ebbe a szakaszába lépett. A tabuk és a régi tilalmak korlátja még nem dőlt le egészen, és hogy félelem nélkül, a jövőbe tekintve megkerülhessék, a szerelmesek inkább visszafelé tekintettek, és a hagyomány útmutatását választották. Akkoriban mindenki de Sade-ot és Fourier-t olvasott, a keleti szexualitás kézikönyveit tanulmányozta. A nők mielőtt eljutottak volna valakivel az ágyig, szívesen hagyatkoztak Beauvoirra, a fiatal emberek folyton Rimbaud-t és Genet-t emlegették, a férfiak pedig nagy előszeretettel hivatkoztak de Sade Justine-jére. A szexuális forradalmat akkoriban nem a testiség hóbortjának, hanem a történelmi fejlődés kihagyhatatlan lépcsőfokának tekintették, úgy fogadták, mint valami megújulást, egy rég elfelejtett, évszázados európai szerelmi hagyomány újjáéledését.

* *Giorgos Panagi* (1987, Limassol) ciprusi író klasszika-filológiát tanult a Thesszaloniki Arisztotelész Egyetemen. Jelenleg Berlinben él és dolgozik. *Mitoszok* című első kötetével elnyerte a pályakezddők ciprusi állami díját, több nemzetközi irodalmi fesztiválon szerepelt. Nemrégiben szerb fordítás is készült a könyvből.

A kötet a nosztalgia, a szerelem, az identitás és az élet értelmének témaköréből merít, azt vizsgálja, mit jelent embernek lenni egy olyan világban, amely gyorsan és követhetetlenül változik. *Régi mondák* címen a mai világ lép az ismert mítoszok keretébe, és ezzel megfordul hagyományos jelentésük. *Jelenkori mondák* címen életmódokat és viszonyokat vizsgál a szerző, mitikus távlatokba helyezi őket, és ezáltal minden túlnő a megszokott jelentésén, ismeretlen, kiszámíthatatlan és ellenőrizhetetlen lesz.

Ennek eredménye aztán az lett, hogy a szex egy rövid időre teljesen ártatlan cselekedetté vált, mentes a szentimentalizmus összes csapdájától, meg persze attól is, hogy az álszent polgárság számára fenntartott perverz műveletnek tekintsék csupán. A szerelmesek a cinkos egyetértés és a kölcsönös szolidaritás légkörében cserélték ki egymással testnedveiket, a tinédzserek jóhiszeműségével, akik minden korszakban habozás nélkül felsorakoznak nemzedékük legújabb divatja mögé. A lábak széttárásának és a behatolásnak e korai gyakorlását akkoriban a nyugati civilizáció csúcsának, végső következményének tekintették, és a testhez kapcsolható minden furcsaságát líraisággal ruházták föl: a szerelmi költészet kísérte a szerelmesek nyögését, a filozófusok áldásukat adták rá, a szerelmesek pedig a kefézés örömen túl képzeletben Dionüszosz követőivel, de Sade hőseivel azonosultak. Áldott korszak volt, melyben a szexualitás még őrizte az eretnokség varázsát, melyben valami gyönyörűen alantas dolognak számított.

Philippe évekkel később bosszankodva, gúnyosan hallgatta, amikor „szexuális forradalomról” beszéltek. A konkrét jelenség ugyanis nem okozott semminemű szakítást a társadalommal, amelyben létrejött, csupán újrafogalmazta az álláspontot valamivel szemben, amit minden társadalom különbözőképpen fogalmaz meg, ez pedig a szex. Philippe úgy vélte, hogy a „francia forradalom” vagy az „amerikai forradalom” kifejezéssel való azonosság csupán a vicc szintjén, erőltetett tréfaként értelmezhető. Ezzel szemben meg volt győződve arról, hogy a „szexuális forradalmat” játékosan komikus újításnak kellene tekintenünk, ugyanúgy, ahogyan később az emberek „internetes forradalomról” vagy a „mobiltelefonok forradalmáról” beszéltek. A szexuális forradalomnak igazából csak a líraiság volt az egyetlen rokon vonása a forradalmakkal. Philippe még az eufória éveiben sem tudott elhessegetni magától egy baljós előérzetet: az a meglepő ártatlanság, ahogyan abban az időben a szexet művelték, amilyen tökéletesen összetalálkoztak a vágyak, az nem is annyira a szerelmesek közötti egyetértésnek, hanem inkább a közös ellenség meglétének volt köszönhető. A nemi vágy eleve agresszív volta hovatovább a régi rezsimek, a konvencionális, a vallásosság ellen is irányulhatott, így aztán a szerelmesek inkább szövetségeseikhez hasonlítottak, és a bajtársak rendszerében éltek együtt. Később, miután a szexnek sikerült letaszítani trónjáról az Istent, jött a következő szakasz. A célját veszített, erőszakos szex kezdett elharapódzni a szeretők között, és a nemiség a régi erkölcsi gátak nélkül az individualizmus és a versenyszellem szolgálatába lépett. Ha összejöttek, a feleségek még mindig Beauvoirra, a férjek pedig Justine-re hivatkoztak, csakhogy ez most inkább a csábítás játéka volt, egy utolsó erőfeszítés arra, hogy megmutathassák és jellemezhesék szellemiségüket. Az ebben az időszakban felhalmozott ismeretanyag lassanként a divatlapok és pornográf újságok hasábjaira szorult, képek és jól ismert mozdulatsorozatok alakjában. Hamarosan megnyíltak az úgynevezett szexshopok. A szabadosság régi képviselői különböző csoportokra szakadtak: egyesek gyorsan hozzáidomultak az új korszakhoz, másokat

elvitt az AIDS, bizonyos képviselői pedig végül házasságra léptek, apák vagy kivénhedt romantikusok lettek. Philippe pedig beleszeretett Marie-ba.

Fél évvel azelőtt ismerkedtek meg, hogy Philippe abbahagyta filozófiai tanulmányait. Marie épp hogy elkezdett órákra járni, Philippe pedig épp hogy kezdett eltelni mindennel. Igaz, alig töltötte be a huszonötödik életévét, és máris elege lett korának gondolkodásmódjából és konfliktusaiból, meg hogy kortársai olyan kritikátlan lelkesedéssel viszonyulnak az „élvezetek új kultúrájához”. Aki nő büszkén kiállt még a szabadossága mellett, az Philippe szemében mind őrült, anakronisztikus jelenségnek számított, akik mintha nem vettek volna tudomást róla, hogy a háború már véget ért. Ami pedig a többi nőt illeti, akik miután rájöttek, hogy szabadosságimádatuk miatt örökre vénlányok maradnak, ezért aztán a hagyományos esküvő megszállott hívei lettek, Philippe mérhetetlen ellenszenvét tudhatták magukénak álszentségük és csupa buzgalom gyávaságuk miatt. Marie egyik kategóriába sem tartozott. Elég szép volt ahhoz, hogy neki is meglegyenek a saját tapasztalatai, ámde még a tapasztalatszerzésekkor is inkább a teste, semmint a kor parancsának engedelmeskedett. Marie mindig is ilyen volt, azzal a természetes közönyösséggel viselkedett, ahogyan az önmagukban tökéletesen megbízó emberek viselkednek. Ha úgy hozta kedve, észre se vette, hogy utána fütyülnek a diákok, mikor föl-alá járkál közöttük, máskor meg udvariasan, csupa erotikával játszadozott velük; nem követett semmilyen stílust, de mindenben csinos volt, amit magán viselt; korának hangzavarában csöndesen viselkedett, szeretetreméltó, békés természetű volt, mint a kutya, olyan ember benyomását keltette, aki ugyanaz maradna akkor is, hogyha a közép-korban élne, vagy a háború idején, vagy akár ma. Philippe-et teljesen rabul ejtette. Flörtölt vele, aztán hamarosan járni kezdtek. A harmadik randevújukon szerelmet vallott neki. A lány egy szót sem szólt, alig észrevehetően elmosolyodott, és szinte vigasztalón beletette kezét Philippe tenyerébe. Aztán megfogták egymás kezét, és elindultak egymás mellett.

PÁVAI PATAK MÁRTA fordítása